

til at anbefale og understøtte en saadan Forandring, som Lovforslaget tilfigter, da den uden mindste Bænkfelighed eller Skade kan bringes til Udførelse, og dog vil fremkalde nogen Lettelse for en Deel af Befolkningen, og opfylde et af mange Medborgere for selve Folkethinget fremsført Ønske.

Lovgivningen af 1814 er gaaet ud fra den Forudsætning, at det var Statens Ret og Pligt, at sørge for, at alle Børn, selv de fattigste og mindst begavede, fik ikke alene Leilighed til at kunne nyde Underviisning i en ofsfentlig Skole, men de skulde der opnaae en vis Grad af Kundskaber og Færdigheder, og modtage en vis aandelig Udvikling, før de kunde træde ud af Skolen; Staten tog sig et Formynderskab paa over Børnene, der alene tilkommer Forældrene, og gav navnlig Præsterne en saadan Raadighed over de Unges Frigjørelse fra denne unaturlige Tvang, at den nødvendig maatte bringe mange Forældre i en utilbørlig Afhængighed af Præsterne, saa længe de havde uconfirmerede Børn; og denne Magt over Børnene kunde, under visse Omstændigheder, endog udstrækkes til den Unges 18de Aars Alder. At denne Alders-Grændse er altfor langt udstrakt, vil neppe Noget negte, og, naar det er foreslaaet at indskrænke denne Myndighed for Staten til Barnets 14de Aars Alder, antager Udvalget, at en passende Alders-Grændse er sat, naar Tvingen alligevel skal beholdes, da man nu engang er vant til at betragte denne Alder som nødvendig for de Unges Confirmation; i ethvert Fald kan Udvalget ikke ansee Aldersgrændsen for at være for meget indskrænket, da man antager, at det Barn, som i en Alder af 14 Aar slet ikke har havt nogen Nytte af Skolegangen, endnu mindre vilde have virkeligt Gavn af at blive holdt tvungen tilbage mellem de yngre Børn og i Livet unddrages den Ungdomskreds, det naturligt tilhører, og savne den Afgang til at udvikle sine Kræfter og erhverve saadanne Færdigheder, paa hvis Besiddelse og gode Brug dets Fremtids Stilling ja hele timelige Bærfærd beroer, medens Mange slet ikke have eller faae Brug for, hvad de have lært eller skulle have lært i Skolen.

Udvalget har ikke kunnet undlade at bemærke, at det største Antal Børn tilhører Forældre, som ikke have Raad til at holde dem med Tøde og Klæder længere, end Børnene selv kunne erhverve Noget ved at udføre Tjenestegjerning, som ikke lader sig forene med Skolegang, og mener, at det vilde være mange Forældre en stor Opmuntring til at lade deres Børn besøge Skolen flittig, naar der var nogen Udsigt til, at Børnene endog en Deel under 14 Aars Alder kunde blive fritagne for Skolegang den halve Deel af Aaret, saa de i denne Tid selv kunde tjene deres Tøde og Klæder, hvortil mange Børn, idetmindste paa mange Egne i Landet, vilde være istand længe før de fylde 14 Aar, og derfor har Udvalget troet, at burde foreslaae en ny Paragraph optagen i Lovforslaget, og har saa meget mindre fundet Betænkelse ved at tilraade Indbømmelsen af en saadan Frihed, som denne ikke er foreslaaet at skulle være uindskrænket, og har i den foreslaaede Udstrækning været brugt i en Deel af Riget, uden at Noget, som kender Forholdene, kan paastaae, at Oplysning der er mindre almindelig end i Rigets øvrige Dele, hvor det tvungne Skolevæsen har været gjort gjældende, da den endog umiskjendelig der er tilstede i en høiere Grad.

For de Forældre, hvis Børn enten skulle indtræde i Tjenesteforhold eller lære et Haandværk, kort sagt, hvis Fremtid har et bestemt Formaal, har det i høj Grad været ligesaa trykkende som unaturligt, at de ofte have maattet holde deres Børn fra at indtræde i en for dem passende Livsstilling, indtil de næsten fyldte 15 Aars Alder, alene af den Grund, at der paa Landet kun har været holdt Confirmation eengang om Aaret, undtagen i meget folkerige Menigheder. Det er derfor et meget almindeligt Ønske i Folket, at der maa blive holdt Confirmation 2 Gange om Aaret i alle Pastorater, og, skøndt Børnetallet vel til enkelte Tider vil paa sine Steder blive ringe, vil Underviisningen derved, efter den almindelige Erfaring, blive langt mere frugtbar, da Præsten i meget højere Grad kan beskæftige sig med de enkelte Børn og tage langt mere Hensyn til deres Tættevne og hele aandelige Udvikling, naar han underviser Saa,